

UCHWAŁA Nr 374 / 7448 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie wydłużenia terminu realizacji projektu nr RPPK.03.01.00-18-0324/17
pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny IX”,
realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej
Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Małastowie Spółka z o.o., w ramach
RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.**

Działając na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 547),
- art. 9 ust. 1 pkt 2) i ust. 2 pkt 3) i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Instytucja Zarządzająca
Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego
na lata 2014 – 2020 uchwala, co następuje:**

§ 1

Wyraża się zgodę na wydłużenie do dnia 31 marca 2023 r., terminu zakończenia realizacji projektu pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny IX”, realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Małastowie Spółka z o.o., w ramach osi priorytetowej III „Czysta energia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

§ 2

Uzasadnienie do niniejszej uchwały stanowi załącznik nr 1.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 374/7448/22
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 29 marca 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2018 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 483/10211/18 wybrał do dofinansowania projekt nr RPPK.03.01.00-18-0324/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Glinik Dolny IX”.

Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:

- 1) całkowita wartość projektu wynosi: 1 006 476,09 zł,
- 2) wydatki kwalifikowane wynoszą: 818 223,24 zł,
- 3) dofinansowanie z EFRR wynosi: 695 489,75 zł,
- 4) wkład własny wynosi 310 986,34 zł.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 21 listopada 2019 r. z terminem zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2020 r. Umowa z wykonawcą (Thermohelp Sp. z o.o.) została zawarta 7 kwietnia 2021 r., z terminem wykonania określonym na 176 dni licząc od daty zawarcia tej umowy, tj. do 30 września 2021 r. W ww. umowie przyjęto jednorazową płatność na rzecz wykonawcy po wykonaniu pełnego przedmiotu zamówienia obejmującego wykonanie prac budowlano-montażowych wraz z podłączeniem, uruchomieniem instalacji i rozpoczęciem odprowadzania produkowanej energii do sieci.

Od początku realizacji projektu do 22 lutego 2022r. Spółka PES Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Małastowie reprezentowana była przez pełnomocników tj. przedstawicieli spółki Sieć Parków Energii Słonecznej Sp. z o.o. ul. Myśliwska 18, 36-030 Błazowa (SPES) – mniejszościowego udziałowca spółki PES.

W dniu 14 grudnia 2021 r. do reprezentowania Spółki powołany został nowy pełnomocnik – Pan

W dniu 21 lutego 2022r. nastąpiła zmiana składu osobowego Zarządu Spółki – Prezesem został ks. Dariusz Gościński, który z dniem 22 lutego 2022r. wypowiedział wszelkie pełnomocnictwa udzielone dla przedstawicieli SPES. Pełnomocnictwo udzielone Panu zostało utrzymane w mocy.

Jednocześnie do reprezentowania Spółki powołany został nowy pełnomocnik

W ramach projektu dotychczas nie zatwierdzono dofinansowania ze środków EFRR, a wszystkie wnioski o płatność składane dotychczas przez beneficjenta miały funkcję sprawozdawczą.

Przyjęty przez beneficjenta pierwotnie termin zakończenia realizacji (tj. 31 grudnia 2020 r.) projektu był zgodny z zapisami uchwały wybierającej projekt do dofinansowania. Zgodnie z tym dokumentem realizacja objętych uchwałą projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) do 24 miesięcy licząc od miesiąca następnego po tym, w którym została zawarta umowa o dofinansowanie (przy czym termin ten nie może być późniejszy niż 31 grudnia 2021 r.).

W marcu 2020 r. beneficjent po raz pierwszy zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 21 lipca 2021 r., argumentując powyższe utrudnieniami związanymi z pandemią COVID-19. Proponowane wówczas wydłużenie terminu zostało zaakceptowane przez Departament Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, gdyż nie przekraczało terminu ustalonego w Uchwale wybierającej projekt do dofinansowania.

Pierwsze problemy i niejasności dotyczące realizacji projektów Parków Energii Słonecznej zostały stwierdzone w 2020 r. Były one na tyle poważne, że w grudniu 2020 r. zostały czasowo wstrzymane zaliczki dla wszystkich projektów PES. Pomimo kilkakrotnych próśb ze strony Urzędu i spotkań z władzami spółki Sieć Parków Energii Słonecznej (która obsługiwała wszystkie spółki), nie został opracowany w sposób właściwy plan działań naprawczych. Narastające niejasności i wątpliwości dot. wydatków przedstawionych do rozliczenia we wniosku o płatność końcową w PES Ropczyce-Fara legły u podstaw sporządzonej notatki ws. podejrzenia nieprawidłowości w tym projekcie. Wątpliwości i niejasności obejmowały nie tylko ww. projekt, ale również inne 4 inwestycje w tej samej miejscowości, zlokalizowane na sąsiednich działkach. W tej sytuacji rozpoczęto kontrole doraźne, najpierw ww. 5 spółek, których projekty zlokalizowano na ww. działkach. Wstępne ustalenia tych kontroli wskazały na poważne, powtarzające się nieprawidłowości, które w dużej mierze są skutkiem błędów i zaniedbań popełnionych głównie przez kilka tych samych osób-pełnomocników, które obsługiwały projekty PES. Mając na uwadze powyższe, a także wstępne ustalenia dokonane podczas kontroli innych projektów PES, Zarząd Województwa w czerwcu 2021 r. podjął kierunkową decyzję o całkowitym odstąpieniu od udzielenia zaliczek i wprowadzeniu zasady jednorazowej wypłaty dofinansowania w formie refundacji wniosku o płatność końcową pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli na miejscu. Podjęto również decyzję o przeprowadzeniu kontroli w projektach PES gdzie rozliczone zostały wydatki, wypłacono zaliczki oraz lokalizacja obejmowała więcej niż jedną inwestycję.

W związku z tym, iż projekt Spółki PES Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Małastowie, realizowany był w lokalizacji Glinik Dolny z kilkoma innymi projektami spółek PES, w dniach od 1 lipca do 29 października 2021r., przeprowadzona została kontrola doraźna na miejscu realizacji projektu.

W wyniku kontroli stwierdzono m. in.:

- nieprawidłowość w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych w wysokości 54 938,53 zł i dofinansowania z EFRR w wysokości 46 697,75 zł,
- niekompletność dokumentacji związanej z realizacją projektu (beneficjent nie przedłożył

w trakcie kontroli m.in. protokołu przekazania placu budowy, dziennika budowy oraz zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych). Ostatecznie w wyniku korespondencji prowadzonej w trakcie kontroli z Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego w Strzyżowie uzyskano od tej instytucji kopię dziennika budowy, w którym zamieszczono adnotację Inspektoratu o ukaraniu Inwestora mandatem karnym, w związku z brakiem dokumentu potwierdzającego prawidłowe złożenie zawiadomienia dotyczącego zamierzonego terminu rozpoczęcia robót.

Beneficjent pismem z dnia 8 marca 2022r. potwierdził wypełnienie rekomendacji zawartych w informacji pokontrolnej i przesłał podpisaną informację pokontrolną. W związku z tym Instytucja Zarządzająca zaakceptowała wypełnienie ww. rekomendacji.

W trakcie trwającej kontroli, beneficjent pismem z dnia 15 lipca 2021 r., zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 31 marca 2022 r., informując jednocześnie, iż na dzień przygotowania pisma postawiona została przez wykonawcę konstrukcja wsporcza pod panele fotowoltaiczne oraz uzyskano potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej przez PGE Dystrybucja S.A. W podanym uzasadnieniu beneficjent nie odniósł się jednak do kwestii związanej z opóźnieniem w realizacji zamówienia przez wykonawcę (tj. nie wskazał, czy termin realizacji zamówienia będzie wydłużony, czy też naliczane będą wykonawcy kary umowne). Wskazał jedynie, w lakoniczny sposób, iż przyczyną opóźnień jest przewlekłość procedur PGE.

Podana przyczyna opóźnienia nie była wiarygodna dla tut. Urzędu, gdyż jak sam beneficjent poinformował, PGE Dystrybucja S.A. wydała już potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej. Prace ze strony tej instytucji w ramach opłaty przyłączeniowej zostały zatem wykonane i w takiej sytuacji kolejny krok należał do podmiotu przyłączanego, który miał obowiązek wykonać inwestycję i następnie przedłożyć stosowne dokumenty do PGE Dystrybucja S.A, umożliwiające tej instytucji odbiór wykonanej instalacji. Dopiero po tych działaniach możliwe było wszczęcie stosownych procedur w celu podpisania umowy o świadczenie usług dystrybucji i sprzedaży energii do sieci dystrybucyjnej.

Ponadto, pismem z dnia 30 sierpnia 2021 r. beneficjent poinformował, iż wartość dotychczas wykonanych przez wykonawcę prac wynosi 207 511,00 zł netto, a przewidywany termin realizacji robót budowlanych to koniec grudnia 2021 r.

Mając na uwadze nieznaczne zaawansowanie robót oraz podane w sposób ogólnikowy uzasadnienie, pismem z dnia 30 września 2021 r., znak PI-VII.433.3.56.2020.ARL, PI-IX.433.96.6.2019.FN, zwrócono się z prośbą do beneficjenta o udzielenie odpowiedzi na konkretne pytania celem ustalenia stanu faktycznego, w tym rzeczywistych przyczyn opóźnienia i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu. Pomimo wskazania terminu udzielenia odpowiedzi, beneficjent nie wypowiedział się w wyznaczonym terminie.

Ostatecznie pismem z dnia 25 lutego 2022 r., beneficjent udzielił odpowiedzi na pytania z wcześniejszej korespondencji, a także zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023r.

Z podanego uzasadnienia wynika, iż prace przyłączeniowe przez operatora sieci zostały wykonane i rozliczone oraz otrzymano informację o możliwości świadczenia usług z PGE Dystrybucja SA. Jednakże, w związku z brakiem wykonania przez spółkę Thermohelp pełnego zakresu zamówienia w wyznaczonym terminie, nie było możliwości zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji i sprzedaży energii do sieci dystrybucyjnej i nie rozpoczęto odprowadzania energii do sieci. Jak wynika z informacji przekazanych przez beneficjenta, dotychczas wykonano jedynie całą konstrukcję mocującą pod panele fotowoltaiczne.

Beneficjent w podanym uzasadnieniu poinformował, iż według informacji pozyskanych od Wykonawcy „(...) roboty zostały wstrzymane m.in. w związku z ryzykiem nieotrzymania zapłaty za wykonanie robót spowodowane brakiem pozytywnej oceny postępowania przetargowego oraz brakiem zgody na zmianę terminu realizacji projektu pomiędzy Beneficjentem a Instytucją Zarządzającą”.

Należy podkreślić, iż niezakończenie weryfikacji zamówienia było spowodowane konkretnymi, wymagającymi gruntownej analizy, zastrzeżeniami dotyczącymi podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Budowa małych instalacji fotowoltaicznych V”. W lutym 2022 r. tut. Urząd skierował do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawiadomienie o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Niezależnie od powyższego, przedstawiony powód wstrzymania prac przez Wykonawcę jest nieuzasadniony, gdyż dotychczas tut. Urząd nie zgłaszał wobec powyższego projektu żadnych zamiarów pomniejszenia wysokości dofinansowania. Niezakończenie procedury weryfikacji zamówienia nie jest okolicznością nową i nieznaną wykonawcy. Pozytywna weryfikacja zamówienia, jako jeden z warunków otrzymania zaliczki musiała być znana wykonawcy, gdyż zasady w tym zakresie zostały sformułowane przez tut. Urząd jeszcze przed zawarciem umowy z tym wykonawcą. Musiał on i powinien zatem brać pod uwagę, iż ww. weryfikacja może nie zakończyć się pozytywnie w oczekiwanym przez niego terminie. Ponadto podpisując umowę na wykonanie robót budowanych z terminem realizacji zamówienia do 30 września 2021 r., zarówno wykonawca jak i beneficjent musieli wziąć pod uwagę, iż zgodnie z umową o dofinansowanie, obowiązujący wówczas termin realizacji projektu był ustalony na 21 lipca 2021 r. Termin realizacji zamówienia wykraczał zatem o ponad 2 miesiące poza termin ustalony w umowie o dofinansowanie.

Beneficjent zamierza kontynuować współpracę z dotychczasowym wykonawcą, a za przerwanie prac oraz za przekroczenie terminów umownych zamierza naliczyć wykonawcy kary umowne, które mają być egzekwowane poprzez ich potrącenie z płatności należnej wykonawcy. Ponadto beneficjent poinformował, iż rozważy możliwości prawne wystąpienia o odszkodowanie z tytułu utraconych korzyści spowodowanych brakiem możliwości sprzedaży energii elektrycznej.

Z podanego uzasadnienia wynika, iż zgodnie z umową o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej zawartą pomiędzy nim a PGE Dystrybucja S.A. (zmienioną aneksem zawartym w dniu 8 czerwca 2021r.) termin przyłączenia do sieci określono na 5 kwietnia 2021 r. W związku z wnioskowanym terminem zakończenia realizacji projektu do 31 marca 2023 r., beneficjent poinformował, że wystąpi z wnioskiem do PGE o wydłużenie terminu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

W kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu poza termin określony w Regulaminie naboru stanowisko zajął również Departament Zarządzania RPO, który pismem z dnia 27 października 2017 r. wskazał m. in.: *„Należy przy tym przytoczyć zapisy § 19 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu (...), zgodnie z którym umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia stron umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w treści umowy, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu. Ponadto, na podstawie ust. 1 przywołanego przepisu, zmiany terminu realizacji projektu beneficjent zgłasza każdorazowo przed upływem terminu podlegającego zmianie.*

Tym samym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może zaakceptować uchybienie terminów. Jednocześnie, zgodnie z § 19 ust. 17 ww. wzoru umowy, w razie wystąpienia niezależnych od beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do projektu, strony umowy uzgadniają zakres zmian w umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.

Właściwym wydaje się zatem, aby w tej sytuacji dokonać zmian zapisów w umowach o dofinansowanie poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie, w opinii Departamentu Zarządzania RPO, zmiany zapisów w umowach o dofinansowanie wymagają każdorazowo indywidualnej oceny uwzględniającej zakres zmian danego projektu, również w kontekście prawidłowości zastosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu)”.

Ponadto Departament Zarządzania RPO, w odpowiedzi na wątpliwości Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, pismem z dnia 6 marca 2018 r. wskazał również m. in.: *„Zgodnie z zapisami Regulaminów konkursów o dofinansowanie projektów ze środków RPO WP 2014-2020 realizacja zgłoszonych do konkursu projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) w terminie np. do końca października 2018 r.*

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach kryterium pn. „Okres realizacji projektu” weryfikacji podlega, czy planowany okres realizacji projektu (termin rozpoczęcia i zakończenia) jest zgodny z wymogami określonymi w regulaminie konkursu. Jak więc wynika z powyższego, zarówno definicja kryterium, jak też zapis regulaminu miały za zadanie nakłonienie beneficjentów do takiego zaplanowania harmonogramów realizacji inwestycji, które docelowo powinno umożliwić zakończenie realizacji projektów przed określonym terminem.

Za prawidłowością przedstawionej interpretacji przedmiotowego kryterium przemawia dodatkowy fakt, że w załączniku 3a do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 17 października 2017 r., celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnej, w definicji kryterium doprecyzowano, że „w uzasadnionych przypadkach IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu (po wyborze do dofinansowania)”.

W konsekwencji, w opinii tut. Departamentu, uwzględniając opisany wyżej charakter kryterium, odnoszący się do planów beneficjenta, może być ono badane wyłącznie na etapie wyboru projektów do dofinansowania. W związku z tym, w ocenie tut. Departamentu, gdy na etapie realizacji projektu okazuje się, że beneficjent nie jest w stanie dochować terminu jego zakończenia (np. z uwagi na to, że został wybrany do dofinansowania znacznie później ze względu na pojawienie się nowych środków w limicie lub w przypadku problemów z wyborem wykonawców zamówień udzielanych w związku z realizacją projektów) Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projekt (poprzez aneks do umowy), jednak jest to uzależnione od indywidualnej oceny konkretnej sytuacji.”

Biorąc pod uwagę stanowisko beneficjenta wyrażone w piśmie z dnia 25 lutego 2022 r., Zarząd Województwa wyraża zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023r.